

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

від 31 жовтня 2023 р.

Львів

№ 63/15-рк/к

Виконавчий комітет
Луцької міської ради Волинської області
вул. Богдана Хмельницького, 19,
м. Луцьк, Волинська область, 43025

Про припинення дій,
які містять ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі - Відділення), за результатами проведеного аналізу рішень органів місцевого самоврядування Волинської області на відповідність законодавству про захист економічної конкуренції,

ВСТАНОВИЛА:

- (1) Відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції одним із завдань Антимонопольного комітету України є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, в частині контролю за прийняттям органами місцевого самоврядування рішень, які впливають на конкуренцію.
- (2) Згідно з статтею 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі - Закон) місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які передбачають спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.
- (3) Статтею 10 Закону встановлено, що представницькі органи місцевого самоврядування, сільські, селищні, міські голови, виконавчі органи діють за принципом розподілу повноважень у порядку і межах, визначених цим та іншими законами.
- (4) Відповідно до Закону, виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах рад є підконтрольними і підзвітними відповідним радам, а з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади - також підконтрольними відповідним органам виконавчої влади.

- (5) Виконавчий комітет Луцької міської ради (далі - Виконком) (ідентифікаційний код юридичної особи 04051327, місцезнаходження: вул. Богдана Хмельницького, 19, м. Луцьк, 43025,) включено до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою - орган місцевого самоврядування.
- (6) Виконком згідно з даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань зареєстровано 18.04.1996, дата запису: 14.08.2006, номер запису: 11981200000002880. Основним видом діяльності є «Державне управління загального характеру» (КВЕД 84.11).
- (7) Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 року № 708-р місто Луцьк є адміністративним центром Луцької міської територіальної громади, до складу якої входять наступні територіальні громади: Боголюбська, Жидичинська, Заборольська, Іванчицівська, Княгининівська, Одерадівська, Озерцівська, Прилуцька, Шепельська сільські ради та Рокинівська селищна рада.
- (8) Луцька міська територіальна громада вперше утворена 25 жовтня 2019 року шляхом об'єднання Луцької міської територіальної громади з Прилуцькою сільською територіальною громадою Ківерцівського району згідно з рішенням Міської ради від 25.09.2019 № 63/43.
- (9) Відповідно до частини четвертої статті 8 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» юридична особа - сільська, селищна, міська рада, розміщена в адміністративному центрі об'єднаної територіальної громади, є правонаступником прав та обов'язків всіх юридичних осіб - сільських, селищних, міських рад, обраних територіальними громадами, що об'єдналися, з дня набуття повноважень сільською, селищною, міською радою, обраною об'єднаною територіальною громадою.
- (10) Відповідно до статті 5 Закону територіальна громада, міська рада та її виконавчий комітет входять до системи органів місцевого самоврядування та діють за принципом розподілу повноважень у порядку і межах, визначених цим та іншими законами.
- (11) На території Луцької міської територіальної громади повноваження органу місцевого самоврядування здійснюють Луцька міська рада та її виконавчі органи.
- (12) Згідно зі статтею 73 Закону акти ради, міського голови, виконавчого комітету, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.
- (13) Частиною третьою статті 24 Закону передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (14) Статтею 143 Конституції України встановлено, зокрема, що територіальні громади села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування

управляють майном, що є в їх комунальній власності, встановлюють місцеві податки і збори відповідно до закону; вирішують інші питання місцевого значення, віднесені законом до їхньої компетенції.

- (15) Відповідно до статті 30 Закону до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад відноситься організація благоустрою населених пунктів, залучення на договірних засадах з цією метою коштів, трудових і матеріально технічних ресурсів підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, а також населення; здійснення контролю за станом благоустрою населених пунктів, організації озеленення, охорони зелених насаджень і водойм, створення місць відпочинку громадян.
- (16) Питання щодо утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності, на яких розміщені тимчасові споруди торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення врегульовані, зокрема, Законом України «Про благоустрій населених пунктів», Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності», наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 року №244 «Про затвердження Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності», Наказом Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України «Про затвердження Правил роботи дрібнороздрібної торговельної мережі» від 08.07.1996 №369.
- (17) Згідно статті 13 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до об'єктів благоустрою населених пунктів належать:
 - 1) території загального користування;
 - 2) прибудинкові території;
 - 3) території будівель та споруд інженерного захисту території;
 - 4) території підприємств, установ, організацій та закріплені за ними території на умовах договору.
 До об'єктів благоустрою можуть належати також інші території в межах населеного пункту.
- (18) Згідно з пунктом 5 частини першої статті 16 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» на об'єктах благоустрою забороняється самовільно встановлювати об'єкти зовнішньої реклами, торговельні лотки, павільйони, кіоски тощо.
- (19) Визначення поняття «тимчасова споруда (далі - ТС) торговельного, побутового, соціально культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності» передбачене статтею 28 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», а саме це є одноповерхова споруда, що виготовляється з полегшених конструкцій з урахуванням основних вимог до споруд, визначених технічним регламентом будівельних виробів, будівель і споруд, і встановлюється тимчасово, без улаштування фундаменту.
- (20) Частиною четвертою статтею 28 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» передбачено, що розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності здійснюється в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування.
- (21) Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 року №244 затверджено Порядок розміщення

тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 22.11.2011 за №1330/20068 (зі змінами) (далі - Порядок).

- (22) Відповідно до роз'яснень Мінрегіонбуду від 12.04.2017 року №7/14-3939, Порядок є обов'язковим для виконання центральними органами виконавчої влади, їх територіальними органами, місцевими державними адміністраціями, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями всіх форм власності та громадянами. Чинним законодавством не передбачено розроблення та затвердження альтернативних порядків розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності.
- (23) Відповідно до викладеного, органи місцевого самоврядування повинні неухильно дотримуватись норм та вимог, встановлених Порядком.
- (24) Виконкомом прийнято рішення від 12.04.2023 № 232-1 «Про Правила розміщення та функціонування тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території Луцької міської територіальної громади» (далі - Правила).
- (25) Дані Правила повинні відповідати вимогам Порядку.
- (26) Відповідно до пунктів 2.1-2.3 Порядку підставою для розміщення тимчасових споруд (далі - ТС) провадження підприємницької діяльності є паспорт прив'язки.
- (27) Паспорт прив'язки ТС - це комплект документів, у яких визначено місце встановлення ТС на топографо-геодезичній основі М 1:500, схему благоустрою прилеглої території.
- (28) Порівняльним аналізом положень Порядку і Правил встановлено наступне.
- (29) Згідно із пунктом 2.2 Порядку, замовник, який має намір встановити ТС, звертається до відповідного виконавчого органу сільської, селищної, міської ради, районної державної адміністрації із відповідно заявою у довільній формі про можливість розміщення ТС.
- (30) Відповідно до пункту 2.3 Порядку до заяви додаються:
 - графічні матеріали із зазначенням бажаного місця розташування ТС, виконані замовником у довільній формі на топографо-геодезичній основі М 1:500 кресленнями контурів ТС з прив'язкою до місцевості;
 - реквізити замовника (найменування, П.І.Б., адреса, контактна інформація).
 Цей перелік документів є вичерпним.
- (31) Згідно з пунктом 2.4 Порядку для визначення відповідності намірів щодо місця розташування ТС містобудівній документації, будівельним нормам відповідний комплект документів направляється до органу з питань містобудування та архітектури сільської, селищної, міської ради, районної державної адміністрації.
- (32) Про відповідність намірів замовника щодо місця розташування ТС, згідно із пунктом 2.5 Порядку, замовник повідомляється відповідним органом з питань містобудування та архітектури письмово протягом десяти робочих днів з дня отримання відповідного комплексу документів або замовнику надається аргументована відмова щодо реалізації намірів розміщення ТС.
- (33) Пунктом 2.6 Порядку визначено, що для оформлення паспорта прив'язки замовник

звертається до органу з питань містобудування та архітектури із додатковою заявою щодо оформлення паспорта прив'язки ТС, до якої додає:

- схему розміщення ТС;
- ескізи фасадів ТС у кольорі М 1:50 (для стаціонарних ТС), які виготовляє суб'єкт господарювання, який має у своєму складі архітектора, що має відповідний кваліфікаційний сертифікат;
- технічні умови щодо інженерного забезпечення (за наявності), отримані замовником у балансоутримувача відповідних інженерних мереж.

- (34) Згідно з пунктом 2.12 Порядку паспорт прив'язки ТС підписується керівником (заступником керівника) відповідного органу з питань містобудування та архітектури сільської, селищної, міської ради, районної державної адміністрації.
- (35) Пунктом 2.13 Порядку забороняється при оформленні паспорта прив'язки ТС вимагати від замовників додаткові документи та отримання ним погоджень, непередбачених законом та цим Порядком.
- (36) Виключними підставами не надання паспорта прив'язки ТС пунктом 2.14 Порядку визначено:
- подання неповного пакету документу, визначених п. 2.6 Порядку;
 - подання недостовірних відомостей, визначених п. 2.6 Порядку.
- Неподання паспорта прив'язки з інших підстав не допускається.
- (37) Отже, єдиним відповідальним органом у складі виконавчого органу відповідної міської ради в процесі оформлення паспортів прив'язки ТС Порядком визначено управління містобудування та архітектури, а виключними підставами для надання відмови у його оформленні - невідповідність намірів щодо розташування ТС комплексній схемі розміщення ТС та будівельним нормам (на початковій стадії) або ж подання замовником неповного пакету документів або недостовірних відомостей (на стадії оформлення паспорта прив'язки ТС).
- (38) Натомість, Правилами визначено наступний механізм отримання замовником паспорту прив'язки ТС згідно з пунктами:
- (39) 3.2. Суб'єкт господарювання (замовник), який має намір розміщувати ТС, звертається до відповідного виконавчого органу Луцької міської ради із:
- заявою встановленого зразка про можливість розміщення/продовження розміщення ТС з вказаними реквізитами замовника (найменування/прізвище, ім'я та по батькові/місцезнаходження ТС/контактна інформація), напрямом підприємницької діяльності та періодом розміщення і функціонування ТС;
 - топографо-геодезичною зйомкою М 1:500 місця розміщення ТС, виконаною спеціалізованою організацією/суб'єктом господарювання/з наявним відповідним сертифікатом на виконання топографо-геодезичних робіт, перевіреною та внесеною в електронну карту міста уповноваженим органом з питань містобудування та архітектури Луцької міської ради (терміном давності не більше одного року з дати звернення);
 - графічною схемою розміщення ТС, виконаною у довільній формі, в тому числі з кресленнями контурів ТС з прив'язкою до місцевості та вказаними розмірами ТС, площею по зовнішньому контуру ТС (для нових ТС, та у разі зміни площі та/або архітипу ТС) або копією паспорта прив'язки (у випадку продовження паспорта прив'язки ТС без змін);
 - витягом з протоколу конкурсу на оформлення права на користування окремими

елементами благоустрою комунальної власності для розміщення ТС на території Луцької міської територіальної громади (не пізніше 60 днів від дати проведення конкурсу – для нових ТС);

- копіями правовстановлюючих документів на землю (за наявності) (право власності, право постійного користування, договір оренди/суборенди/крім договорів, укладених з Луцькою міською територіальною громадою);

- кольоровим фото ТС з прилеглою територією для благоустрою (для суб'єктів господарювання існуючих (встановлених у попередні періоди) ТС, які звертаються для отримання послуги повторно, в разі пропозиції розміщення нової ТС або зміни зовнішнього вигляду – панорамним кольоровим фото місця розміщення ТС з комп'ютерним макетом ТС та благоустроєм прилеглої території на фоні оточуючої забудови (об'ємне зображення в комп'ютерній графіці).

- (40) 3.3. Відповідність намірів щодо місця розміщення ТС містобудівній документації, будівельним нормам визначає уповноважений орган з питань містобудування та архітектури Луцької міської ради протягом десяти робочих днів з дня реєстрації зазначеної заяви.
- (41) 3.4. Про відповідність намірів щодо місця розміщення ТС містобудівній документації, будівельним нормам замовник повідомляється уповноваженим органом з питань містобудування та архітектури Луцької міської ради протягом десяти робочих днів з дня отримання відповідного комплексу документів шляхом надання Висновку про відповідність намірів щодо місця розміщення ТС, або замовнику надається аргументована відмова щодо реалізації намірів розміщення ТС.
Висновок про відповідності намірів додатково візують керівники або уповноважені особи структурних підрозділів Луцької міської ради з питань: містобудування та архітектури, земельних ресурсів, екології, економічної політики, юридичних питань, муніципальної ваги.
- (42) 3.5. За умови позитивного Висновку про відповідність намірів щодо розміщення ТС уповноважений орган з питань містобудування та архітектури Луцької міської ради отримує від відповідних виконавчих органів Луцької міської ради та /або державних органів інформацію стосовно наявності державної реєстрації юридичної особи чи фізичної особи-підприємця з відповідними видами діяльності та, в разі необхідності, інформацію щодо статусу земельної ділянки, відсутності заборгованості з платежів за користування землею (територією, окремими елементами благоустрою) місця розміщення ТС.
- (43) 3.6. На підставі поданих документів та наявності позитивного Висновку про відповідність намірів щодо розміщення ТС, уповноважений орган з питань містобудування та архітектури Луцької міської ради готує проєкт рішення виконавчого комітету міської ради щодо погодження розміщення/продовження розміщення та функціонування ТС, зазначаючи у пояснювальній записці до рішення виконавчого комітету про погодження відповідними керівниками або уповноваженими особами структурних підрозділів Луцької міської ради.
- (44) 3.7. В разі ухвалення рішення виконавчим комітетом міської ради щодо погодження або відмови у розміщенні ТС у п'ятиденний термін уповноважений орган Луцької міської ради інформує про прийняте рішення заявника.
- (45) 3.8. Оформлення/продовження паспорта прив'язки ТС.
3.8.1. Для оформлення паспорта прив'язки замовник звертається не пізніше 20 днів

після ухвалення рішення до уповноваженого органу з питань містобудування та архітектури Луцької міської ради із додатковою заявою щодо оформлення паспорта прив'язки ТС та заявою до відділу управління майном міської комунальної власності Луцької міської ради щодо оформлення Договору на право тимчасового користування окремими елементами благоустрою комунальної власності для розміщення тимчасових споруд з метою провадження підприємницької діяльності на території Луцької міської територіальної громади (далі - Договір), та додає:

- графічну схему розміщення ТС – графічні матеріали, виконані на топографо-геодезичній основі М 1:500 (термін давності не більше одного року з дати звернення) суб'єктом господарювання, який має у своєму складі архітектора, що має кваліфікаційний сертифікат, або архітектором, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат, які відображають розміщення ТС із прив'язкою до місцевості (будівлі, споруди, інженерні мережі тощо), планувальними обмеженнями та зазначенням заходів щодо благоустрою та озеленення прилеглої території (розташування квітників, під'їздів, урн, влаштування дорожнього покриття або мощення фігурними елементами тощо), згідно з додатком 1 наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 № 244 «Про затвердження Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності»;

- ескізи фасадів ТС у кольорі М 1:50 (для нових ТС або у разі зміни зовнішнього вигляду ТС), які виготовляє суб'єкт господарювання, який має у своєму складі архітектора, що має кваліфікаційний сертифікат, або архітектор, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат (додаток 1 до наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 № 244 «Про затвердження Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності»), або фото в реальному часі в разі продовження розміщення ТС без змін;

- технічні умови щодо інженерного забезпечення ТС (за наявності), отримані замовником у балансоутримувача відповідних інженерних мереж.

- (46) В результаті проведеного порівняння положень Порядку та Правил, виявлено певну відмінність, зокрема в підпункті 3.8.1 Правил зазначено необхідність звернення замовника при оформленні паспорта прив'язки ТС із заявою до управління майном комунальної власності Луцької міської ради для оформлення Договору з наданням документів, що не передбачено Порядком.
- (47) Єдиним відповідальним органом у складі виконавчого органу відповідної міської ради в процесі оформлення паспортів прив'язки ТС згідно з пунктом 2.4 Порядку визначено управління містобудування та архітектури.
- (48) Водночас, всупереч вимогам пункту 2.14 Порядку, пунктом 3.14 Правил визначено, що паспорт прив'язки не надається замовнику за умов:
- надання неповного пакета документів;
 - подання недостовірних відомостей;
 - не укладення договору на прибирання території та вивіз сміття;
 - не укладення договору на право тимчасового користування окремими елементами благоустрою комунальної власності для розміщення ТС з метою провадження підприємницької діяльності на території Луцької міської територіальної громади протягом 20 днів є підставою для скасування рішення виконавчого комітету міської ради за поданням відділу управління майном міської комунальної власності Луцької міської ради.
- (49) Отже, положення п. 3.14 Правил встановлює додаткові, не передбачені п. 2.14

Порядку, вимоги до замовників.

- (50) Крім того, в пункті 2 рішення Виконкому від 12.04.2023 № 232-1 затверджено Положення про проведення конкурсу на оформлення права на користування окремими елементами благоустрою комунальної власності для розміщення ТС з метою провадження підприємницької діяльності на території Луцької міської територіальної громади (далі - Положення про проведення конкурсу). В пункті 1.4 Положення про проведення конкурсу зазначено про «гарантійний внесок - грошова сума, яку сплачує учасник конкурсу, як гарантію участі та виконання своїх зобов'язань у розмірі дванадцятимісячної плати за користування окремими елементами благоустрою комунальної власності, визначеної відповідно до Методики розрахунку плати за тимчасове користування окремими елементами благоустрою комунальної власності, затвердженої рішенням міської ради від 22.02.2023 № 41/96 «Про тимчасове користування окремими елементами благоустрою комунальної власності для розміщення тимчасових споруд з метою провадження підприємницької діяльності на території Луцької міської територіальної громади».
- (51) Вищезазначений гарантійний внесок у розмірі річної плати за користування окремими елементами благоустрою комунальної власності суперечить критеріям визначення переможця конкурсу згідно з пунктом 5.5 Положення про проведення конкурсу, а саме, що «Переможцем конкурсу визначається особа, що запропонувала найвищий розмір місячної плати за користування елементами благоустрою комунальної власності для розміщення ТС».
- (52) Дана вимога щодо сплати гарантійного внеску до початку проведення конкурсу створює додаткове фінансове навантаження для суб'єкта господарювання та є додатковим бар'єром вступу на ринок реалізації товарів, робіт, послуг в ТС, а також може мати негативний наслідок для конкуренції на цьому ринку у вигляді її обмеження.
- (53) Таким чином, рішенням Виконкому від 12.04.2023 № 232-1 «Про Правила розміщення та функціонування тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території Луцької міської територіальної громади» створено додаткові перешкоди для замовників, які мають намір розмістити ТС в межах Луцької міської територіальної громади.
- (54) Відділенням з метою з'ясування вищенаведених обставин листом від 18.04.2023 № 63-02/893 на адресу Виконкому було надіслано вимогу про надання інформації.
- (55) Листом від 02.05.2023 №1.1-5/1895/2023 Виконком надав запитувану інформацію, за результатами аналізу якої встановлено наступне.
- (56) На вимогу Відділення щодо переліку документів, які необхідно додати до заяви про надання/продовження строку дії паспорта прив'язки тимчасової споруди Виконком не пояснив необхідність надання заяви до відділу управління майном міської комунальної власності Луцької міської ради (пункт 3.8.1 Правил), не передбаченої Порядком, та відмови в наданні паспорта прив'язки за умов відсутності укладених договорів (пункт 3.14 Правил), не передбачених Порядком.
- (57) Так як, пунктом 2.13 Порядку забороняється при оформленні паспорта прив'язки ТС вимагати від замовників додаткові документи та отримання ним погоджень, не передбачених законом та цим Порядком, а також неподання паспорта прив'язки з інших підстав, крім передбачених пунктом 2.14 Порядку, не допускається, тому такі дії

Виконкому можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів, робіт, послуг в ТС.

- (58) На питання Відділення щодо правових підстав внесення учасником конкурсу гарантійного внеску у розмірі дванадцятимісячної плати за користування окремими елементами благоустрою комунальної власності Виконком зазначив, що після закінчення конкурсу гарантійний внесок повертається учасникам конкурсу (крім переможця), а учаснику, який переміг у конкурсі, вказані кошти зараховуються в рахунок оплати за користування окремими елементами благоустрою міської комунальної власності для розміщення тимчасової споруди, а також, що під час громадських обговорень у формі «круглого столу» пропозиції, зауваження чи заперечення щодо розміру гарантійного внеску не надходили.
- (59) Водночас, Виконком не зазначив, що згідно з пунктом 3.6 Положення про проведення конкурсу у разі відмови переможця від підписання протоколу або договору учасником конкурсу, якому надається таке право, гарантійний внесок цьому учаснику не повертається, а зараховується до бюджету Луцької міської територіальної громади, що позбавляє його можливості вибору.
- (60) Крім того, аналізуючи публікації в ЗМІ встановлено, що під час обговорення Правил «луцькі бізнесмени висловили свої побоювання щодо нових правил, адже, на їх думку, такі норми можуть загрожувати розвитку малого бізнесу» (Інформаційне агентство Конкурент» від 12.04.2023 року).
- (61) Встановлені Виконкомом додаткові адміністративні бар'єри - подання заяви до відділу управління майном міської комунальної власності Луцької міської ради, укладення додаткових договорів для суб'єктів господарювання щодо отримання/продовження паспорта прив'язки ТС з метою провадження підприємницької діяльності, а також вимога щодо сплати гарантійного внеску до початку проведення конкурсу на оформлення права на користування окремими елементами благоустрою комунальної власності для розміщення ТС у розмірі дванадцятимісячної плати, створюють перешкоди для вступу на ринок відповідних послуг, а також створюють, як зазначалось вище, додаткове фінансове навантаження та є безпідставними.
- (62) Таким чином, Виконкомом в Правилах встановлено необґрунтовані підстави щодо надання окремих документів для суб'єктів господарювання, які бажають здійснювати підприємницьку діяльність у ТС на території Луцької міської територіальної громади.
- (63) В період воєнного стану, який діє у нашій державі, на територію західної частини України здійснюється релокація бізнесу (в тому числі і малого підприємництва), який в подальшому здійснює наповнення місцевих бюджетів, а створення додаткових вищенаведених адміністративних бар'єрів, зокрема і на ринку послуг розміщення ТС з метою провадження підприємницької діяльності, не передбачених чинним законодавством України (подання заяви до відділу управління майном міської комунальної власності Луцької міської ради, укладення додаткових договорів, сплати гарантійного внеску до початку проведення конкурсу на оформлення права на користування окремими елементами благоустрою комунальної власності для розміщення ТС у розмірі дванадцятимісячної плати), матиме безпосередньо негативний вплив на конкуренцію у вигляді її обмеження.
- (64) Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та

обмеження монополізму, здійснення заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється, у тому числі, органами місцевого самоврядування. Частина друга статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначає, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

- (65) Визначення поняття економічної конкуренції передбачене статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме економічна конкуренція (конкуренція) – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.
- (66) Тобто, виконання органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання повинно відбуватися саме завдяки власним досягненням, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначити умови обороту товарів на ринку, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.
- (67) Недотримання зазначених принципів призводить до обмеження конкуренції та, відповідно, до нездійснення органами місцевого самоврядування заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснення яких є одним із заходів, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.
- (68) Відповідно до пункту 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю.
- (69) Відповідно до приписів частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь - які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (70) Разом з цим, статтею 19 Конституції України передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (71) Виконком не звертався до органів Антимонопольного комітету України з приводу погодження проєкту рішення від 12.04.2023 № 232-1 «Про Правила розміщення та функціонування тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на

території Луцької міської територіальної громади». Також до Відділення не надходили пропозиції, скарги, заяви від суб'єктів господарювання Луцької міської територіальної громади щодо розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності.

- (72) Такі дії виконавчого комітету Луцької міської ради, які полягають у встановленні у рішенні від 12.04.2023 № 232-1 «Про Правила розміщення та функціонування тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території Луцької міської територіальної громади», а також у Положенні про проведення конкурсу, затвердженому вищенаведеним рішенням, неправомірних вимог для суб'єктів господарювання щодо надання переліку документів для розміщення ТС: подання заяви до відділу управління майном міської комунальної власності Луцької міської ради, укладення додаткових договорів для суб'єктів господарювання щодо отримання/продовження паспорта прив'язки ТС з метою провадження підприємницької діяльності, а також вимоги щодо сплати гарантійного внеску до початку проведення конкурсу на оформлення права на користування окремими елементами благоустрою комунальної власності для розміщення ТС у розмірі дванадцятимісячної плати, які не передбачені Порядком розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства від 21.10.2011 №244, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 22.11.2011 за №1330/20068, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів, робіт, послуг в тимчасових спорудах.
- (73) Вчинення антиконкурентних дій органами місцевого самоврядування відповідно до частини третьої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» забороняється.
- (74) Відповідно до статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України мають право надавати рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, а у разі, якщо порушення припинено, - щодо вжиття заходів для усунення наслідків цих порушень.

Враховуючи вищевикладене та з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

1. Виконавчому комітету Луцької міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи 04051327, місцезнаходження: вул. Богдана Хмельницького, 19, м. Луцьк, 43025) припинити

дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» шляхом приведення рішення від 12.04.2023 № 232-1 «Про Правила розміщення та функціонування тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території Луцької міської територіальної громади», а також Положення про проведення конкурсу на оформлення права на користування окремими елементами благоустрою комунальної власності для розміщення ТС з метою провадження підприємницької діяльності на території Луцької міської територіальної громади, затвердженого зазначеним рішенням, у відповідність до вимог чинного законодавства України.

2. Про результати розгляду рекомендацій необхідно повідомити Відділення у двомісячний строк з дня отримання рекомендацій.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Частиною третьою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що за умови виконання положень рекомендацій органів Антимонопольного комітету України, у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова Колегії,
голова Відділення

Андрій КАШНІКОВИЧ